

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2020-2022

Adroddiad diwedd rhaglen

Siân Evans a Zoe Wallace
Hwb Gofal Sylfaenol, Iechyd Cyhoeddus Cymru

Mehefin 2022

Canolfan Datblygu ac Arloesi
Gofal Sylfaenol a Chymunedol
Datblygu Gofal Sylfaenol yng Nghymru

Primary and Community Care
Development and Innovation Hub
Developing Primary Care in Wales

Cynnwys

<u>Crynodeb Gweithredol</u>	3
1. <u>Cyflwyniad</u>	5
2. <u>Cefndir</u>	5
3. <u>Prosiectau Pennu Cyfeiriad 2020 – 2022</u>	6
4. <u>Crynodeb o'r gwariant yn erbyn y dyraniad</u>	7
5. <u>Gwerthuso cynlluniau unigol 2020-2022</u>	9
6. <u>Gwersi allweddol a ddysgwyd o'r cynlluniau lleol</u>	10
7. <u>Sbotolau ar</u>	14
8. <u>Heriau a chyfleoedd i gynlluniau lleol</u>	16
9. <u>Materion allweddol i'w hystyried yn genedlaethol</u>	19
10. <u>Y camau nesaf ar gyfer y cynlluniau</u>	21
11. <u>Dysgu cenedlaethol tymor hwy</u>	23

Crynodeb Gweithredol

- Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2020-2022 a'i nod yw rhoi crynodeb o weithgarwch a'r hyn a ddysgwyd i'w hystyried yn genedlaethol.
- Nid yw'n syndod bod pandemig COVID-19 wedi effeithio ar y ffordd y cafodd rhai o'r cynlluniau eu cyflwyno a'u canlyniadau bwriadedig. Wedi dweud hynny, dim ond tri chynllun a fethodd â dechrau ac er bod llawer wedi dechrau'n hwyr, aeth 12 o gynlluniau yn eu blaen mewn rhyw ffordd neu'i gilydd dros y cyfnod o 24 mis. Ymdrinnir ag effaith y pandemig ar y cynlluniau a'r cyfleoedd annisgwyl a gafwyd hefyd yn yr adroddiad hwn o dan [heriau a chyfleoedd](#). Mae'r adran hon hefyd yn sôn am yr heriau a wynebwyd cyn ac ar ôl y pandemig.
- Roedd [gwariant](#) yn erbyn y £7.6m a ddyrannwyd ar gyfer 24 mis yn cyfateb i danwariant o fwy na **£2,605,548** (34%). Gan nad oedd dau gynllun wedi cofnodi gwariant, mae'n debygol bod y tanwariant hwn yn fwy o lawer.
- Profodd dros hanner y cynlluniau a aeth yn eu blaen agweddau ar **hyfforddiant a recriwtio i'r Tîm Amlddisgyblaeth** er mwyn helpu i sicrhau cynaliadwydd gofal sylfaenol, drwy ddatblygu academiâu gweithlu/hyfforddiant ledled Cymru. O'r rhain, roedd tri chynllun yn parhau o flynyddoedd blaenorol. (*Academi Gofal Sylfaenol BIPAB, Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol BIPBC ac Academi Gofal Sylfaenol BIPCTM*). Nod nifer llai o gynlluniau oedd datblygu gallu ac adnoddau i **wella ansawdd gofal sylfaenol** yn y bwrdd iechyd (*BIPCaF, BIPHDd a BIPBA*). Roedd un cynllun yn canolbwyntio ar **gynllunio gofal** i gleifion eiddil. (*BAIP*).
- Ar y cyfan, roedd [gwaith gwerthuso](#) yn ffurflenni'r byrddau iechyd yn wael. Nododd nifer bach o gynlluniau eu bod eisoes wedi gwerthuso'r cynllun neu wedi adrodd arno; yr Academi Gofal Sylfaenol (BIPAB) ac Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC) ac ymdriniodd y rhain â'r fenter (mentrau) yn ei chyfanrwydd (yn eu cyfanrwydd) (6 blynedd ar gyfer Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol yn BIPBC, ac ers 2019 ar gyfer yr Academi Gofal Sylfaenol yn BIPAB). Mae eraill yn nodi eu bod yn bwriadu gwerthuso'r cynllun neu adrodd arno yn ddiweddarach yn y flwyddyn ac mae nifer bach yn nodi nad ydynt yn bwriadu gwerthuso'r cynllun nac adrodd arno. **Mae hyn yn tynnu sylw at yr angen am system fwy cadarn yn genedlaethol ar gyfer gwerthuso'r cynlluniau unigol neu adrodd arnynt.**
- Mae'r **Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol** wedi gofyn am i **ganlyniadau'r** cynlluniau Pennu Cyfeiriad unigol a'r rhaglen yn gyffredinol fod yn **dryloyw ac yn weladwy**. Mae angen ystyried sut i helpu byrddau iechyd gyda sgiliau a gallu gwerthuso gan symud ymlaen gyda'n gilydd gyda system fwy cadarn yn genedlaethol ar gyfer gwerthuso cynlluniau yn y dyfodol neu adrodd arnynt.
- Roedd [gwersi allweddol a ddysgwyd](#) wedi'u dosbarthu o dan themâu cyffredinol ar gyfer y cynlluniau a oedd yn ymwneud â'r gweithlu; **'Codi ymwybyddiaeth, Capasiti'r gweithlu, Cadw staff, Cymhwysedd, Gweithio mewn partneriaeth a chydberthnasau a**

Thrawsnewid. Ar gyfer y cynlluniau gwella ansawdd, nodwyd y themâu **Ymgorffori Gwella Ansawdd, Gallu a Chapasiti a Chydweithio**.

- Roedd nifer o [Faterion allweddol i'w hystyried yn genedlaethol](#) yn cynnwys materion sy'n ymwneud ag **amser, cyllid, dulliau cyflawni a chymorth yn lleol ac yn genedlaethol**. Mae [dysgu cenedlaethol tymor hwy](#) hefyd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad hwn gan ystyried rhai o'r materion a nodwyd yn [Arfarniad Beirniadol o'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad](#), a gyhoeddwyd yn 2018, yr ymddengys eu bod yn parhau i fodoli.
- Nid oedd y strategaeth ymadael na'r cyllid parhaus ar gyfer pob un o'r cynlluniau yn glir iawn gyda dim ond **4** cynllun yn nodi eu bod yn **parhau â'r cyllid** sydd eisoes ar gael. (*Academi Gofal Sylfaenol BIPBC, Cydymaith Meddygol BIPHDd, Cydymaith Meddygol BAIP a Rhag-gynllunio Gofal Estynedig*).

1. Cyflwyniad

Sefydlwyd y Gronfa Genedlaethol Gofal Sylfaenol yng Nghymru yn 2015 er mwyn helpu i gyflawni [Ein Cynllun ar gyfer Gwasanaeth Gofal Sylfaenol i Gymru hyd at fis Mawrth 2018](#).

O ganlyniad, sefydlwyd y [Rhaglen Pennu Cyfeiriad](#) yn 2015 i ddarparu dull systematig o **brofi a gwerthuso ffyrdd newydd ac arloesol o weithio** er mwyn cyflawni nodau'r Gronfa Gofal Sylfaenol, sef **sicrhau cynaliadwyedd, gwella mynediad a darparu mwy o ofal yn y gymuned**. Nod y Rhaglen Pennu Cyfeiriad yw sicrhau, lle y caiff cynlluniau tebyg eu nodi ledled Cymru, y byddant yn cydweithio i brofi arloesedd mewn sawl maes â thema.

Bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn buddsoddi £3.8m o'r Gronfa Gofal Sylfaenol gwerth £40m yn y Rhaglen Pennu Cyfeiriad genedlaethol. Mae'r cyllid bellach yn cael ei ddrynnu yn gylchol i'r byrddau iechedd ledled Cymru a chaiff y defnydd a wneir ohono ei bennu ar y cyd drwy Grŵp Cymheiriaid Gweithredol Cyfarwyddwyr Cenedlaethol Gofal Sylfaenol a Chymunedol, ei gymeradwyo gan y Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol a'i gadarnhau gan Lywodraeth Cymru¹.

2. Cefndir

Hyd yma, bu tri chylch o gylchoedd buddsoddi'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad:

- **[Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2015-2018](#)** – a oedd yn cynnwys 24 o gynlluniau. Roedd cynlluniau Pennu Cyfeiriad 2015-2018 yn canolbwyntio'n bennaf ar asesu rolau proffesiynol mewnol newydd mewn tîm gofal sylfaenol estynedig amlddisgyblaeth ac ar wasanaethau gofal sylfaenol a chymunedol arloesol a oedd yn gwella mynediad cleifion at ofal. Cyfrannodd yr hyn a ddysgwyd o'r prosiectau Pennu Cyfeiriad cynnar hyn at y gwaith o ddatblygu'r *Model Gofal Sylfaenol Newydd* yn 2017, sef y [Model Gofal Sylfaenol presennol i Gymru](#).
- **[Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2018-2020](#)** – a oedd yn cynnwys 15 o gynlluniau. Roedd cynlluniau 2018-2020 yn tueddu i ganolbwyntio ar y cynlluniau i helpu i roi'r Model Gofal Sylfaenol i Gymru ar waith, datblygu gwasanaethau penodol a datblygu'r gweithlu.
- **[Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2020-2022](#)*** – a oedd yn cynnwys 15 o gynlluniau. Ar gyfer 2020-2022, ar y cyfan, roedd y cynlluniau yn perthyn i un o ddau gategori, sef: datblygu'r gweithlu neu wella ansawdd.

¹Ar 31 Mawrth 2022 daeth y Rhaglen Pennu Cyfeiriad genedlaethol i ben. Cafodd y cyllid blyneddol gwerth £3.8m ei ailbecynnu er mwyn helpu i gyflawni blaenoriaethau a chynllun gwaith y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol a'i ail-lansio fel Cronfa'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol o fis Ebrill 2022 ymlaen. Mae'r trefniadau Llywodraethu ar gyfer y Gronfa yn dal i gael eu rheoli drwy Grŵp Cymheiriaid Gweithredol Cyfarwyddwyr Cenedlaethol Gofal Sylfaenol a Chymunedol a'u cymeradwyo gan y Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol.

**Noder nad aeth pob un o'r cynlluniau hyn yn eu blaen oherwydd y pandemig.*

Ceir gwybodaeth am bob un o'r cynlluniau Pennu Cyfeiriad yn [Primary Care One](#).

Ar gyfer 2022-2024, mae ffrwd cyllid refeniw'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad Genedlaethol wedi'i hail-lansio ledled Cymru fel **Cronfa'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol** gyda chynigion yn cael eu halinio ag un o'r canlynol:

- **Trawsnewid a Gweledigaeth ar gyfer Clystyrau** sydd wedi'u hanelu at roi'r Rhaglen Datblygu Clystyrau Garlam ar waith.
- **Atal a Llesiant** a gaiff eu hanelu at fentrau i fynd i'r afael â gordewdra.

3. Prosiectau Pennu Cyfeiriad 2020-2022

Cytunwyd ar gyfres o 15 o gynlluniau ar gyfer buddsoddiad ar gyfer Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2020-2022. O'r 15 o gynlluniau y cytunwyd arnynt ar gyfer 2020-2022, aeth 12 yn eu blaen yn ystod y cyfnod o ddwy flynedd ac roeddent yn cynnwys:

- 8 cynllun a fu'n profi agweddau ar **hyfforddiant a recriwtio i'r Tîm Amlddisgyblaeth** er mwyn helpu i sicrhau cynaliadwyedd gofal sylfaenol, drwy ddatblygu academiâu gweithlu/hyfforddiant ledled Cymru er mwyn profi pa adnoddau a dulliau sy'n gweithio i gynyddu cyfraddau recriwtio, uwchsgilio a chadw a datblygu'r cwriclewlm mewn lleoliad gofal sylfaenol. (*BIPAB, BIPBC x 2, BIPCTM, BIPCaF, BIPHDd, BAIP a BIPBA*)

Noder: roedd tri chynllun yn parhau o flynyddoedd blaenorol. BIPAB (*Academi Gofal Sylfaenol*), BIPBC (*Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol*) a BIPCTM (*Academi Gofal Sylfaenol*).

- Roedd tri chynllun yn canolbwyntio ar ddatblygu adnoddau a gallu i **wella ansawdd gofal sylfaenol** yng Nghanolfannau Gwellu Ansawdd y byrddau iechyd yn ardaloedd y byrddau iechyd perthnasol a phrofi'r effaith. (*BIPCaF, BIPBA*)
- Roedd un cynllun yn canolbwyntio ar gynllunio gofal i gleifion eiddil. (*BAIP*)

Effeithiodd pandemig COVID-19 ar rai o'r cynlluniau Pennu Cyfeiriad yr oedd disgwyl iddynt ddechrau ar 1 Ebrill 2020 fel a ganlyn:

Tabl 1 – Dyddiadau dechrau cynlluniau Pennu Cyfeiriad byrddau iechyd, 2020-2022

Cynlluniau a oedd yn parhau o flynyddoedd blaenorol	Cynlluniau a ddechreuodd ar 1 Ebrill 2020 yn ôl y bwriad	Cynlluniau a ddechreuodd yn hwyr	Cynlluniad nas dechreuwyd
- Academi Gofal Sylfaenol (BIPAB) - Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC) - Ymarfer Hyfforddiant Uwch (BIPCTM)	- Academi Gofal Sylfaenol (BIPCaF) - Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol (BIPCaF) - Rhag-gynllunio Gofal Estynedig (BAIP)	- Academi Gofal Sylfaenol (BIPBC) - Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol (BIPHDd) - Cydymaith Meddygol (Meddyg Teulu) (BIPHDd) - Rhaglen Cydymaith Meddygol (BAIP) - Interniaeth Uwch-Ymarferwyr Nyrsio/Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol (BIPBA) - Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol (BIPBA)	- Cymrodoriaeth Ddeintyddol (BIPHDd) - Gyrrwr Danfon Cynhyrchion Fferyllol (BIPHDd) - Academi Fferylliaeth (BIPHDd)

Rhoddir manylion pellach am effaith y pandemig yn [Adran 7](#).

4. Crynodeb o'r gwariant yn erbyn y dyraniad

Mae byrddau iechyd yn cael cyfran o £3.8m y flwyddyn ar gyfer y Rhaglen Pennu Cyfeiriad. Nodir y dyraniadau yn Nhabl 2. Drwy gytundeb â Grŵp Cymheiriaid Gweithredol Cyfarwyddwyr Cenedlaethol Gofal Sylfaenol a Chymunedol bu rhywfaint o newid yn y dyraniadau terfynol o fewn byrddau iechyd. At hynny, cafodd adnoddau byrddau iechyd eu hychwanegu at y cyllid ar gyfer rhai cynlluniau.

Oherwydd y ffaith bod pandemig COVID-19 wedi tarfu ar rai cynlluniau a bod rhai cynlluniau wedi dechrau'n hwyr neu beidio â dechrau o gwbl, cafodd y swm o £7.6m a ddyrannwyd ar gyfer y Rhaglen Pennu Cyfeiriad ddwy flynedd ei danwario fwy na **-£2,605,548** o leiaf (34%). Ni chofnododd rhai byrddau iechyd wariant ac, felly, mae'n bosibl bod y tanwariant yn fwy na'r hyn a nodir yn Nhabl 2.

Tabl 2 – Symiau a ddyrannwyd ar gyfer cynlluniau Pennu Cyfeiriad Byrddau Iechyd a gwariant 2020-2022

Bwrdd Iechyd	Dyraniad blynyddol y BI ¹	Dyraniad 2 flynedd y BI	Cynllun	Dyraniad a geisiwyd ac a gymeradwywyd BI 1 ²	Dyraniad a geisiwyd ac a gymeradwywyd BI 2 ²	Cyfanswm y dyraniad a geisiwyd ²	Cyfanswm Gwariant (2 flynedd)	Balans yn erbyn dyraniad y BI
BIPAB	£715,000	£1,430,000	Yr Academi	£805,921	£805,921	£1,611,842 ²	£1,317,763	-£112,237
BIPBC	£840,000	£1,680,000	Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol	£760,000	£760,000	£1,520,000 ²	£982,014	-£537,986
BIPBC			Academi Gofal Sylfaenol	£440,107	£440,107	£880,214 ²	£601,195	-£279,019
BIPCTM	£575,000	£1,150,000	Model Ymarfer Hyfforddiant Uwch	£575,000	£575,000	£1,150,000	£942,038	-£207,962
BIPCaF	£537,000	£1,074,000	Academi Gofal Sylfaenol	£388,000	£388,000	£776,000	Heb ei gofnodi	Heb ei gofnodi
BIPCaF			Ymgorffori Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol	£148,000	£148,000	£296,000	Heb ei gofnodi	Heb ei gofnodi
BIPHDd	£488,000	£976,000	Rhaglen Cymrodoriaeth Ddeintyddol	£174,000	£350,000	£524,000	£0	-£524,000
BIPHDd			Ymgorffori Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol	£143,200	£143,200	£286,400	£54,827	-£231,573
BIPHDd			Gwasanaeth Gyrwyr Danfon Cynhyrchion Fferyllol	£40,000	£0	£40,000	£0	-£40,000
BIPHDd			Academi Fferylliaeth	£100,390	£100,390	£200,780	£0	-£200,780
BIPHDd			Cydymaith Meddygol	£138,920	£138,920	£277,840	£57,542	-£220,388
BAIP	£172,000	£344,000	Cydymaith Meddygol	£60,000	£60,000	£120,000	£120,000	£0
BAIP			Rhag-gynllunio gofal estynedig	£114,000	£114,000	£228,000	£114,000	£0
BIPBA	£473,000	£946,000	Rhaglen Gofal Sylfaenol a Chymunedol, Uwch-Ymarferwyr Nyrsio ac Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol	£280,000	£280,000	£560,000	£371,000	-£189,000
BIPBA			Hwyluso Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol	£193,000	£193,000	£386,000	£323,307	-£62,693
CYFANSWM	£3,800,000	£7,600,000		£4,360,538	£4,496,538	£8,857,076	£3,300,477	-£2,605,548

¹Daw'r ffigurau ar gyfer dyraniadau o lythyr 'Rhaglen Pennu Cyfeiriad 2020/22' gan Judith Paget at Alex Slade, Chwefror 2020

² Bu rhywfaint o newid yn y dyraniadau terfynol ar gyfer cynlluniau o fewn byrddau iechyd here was some movement in the final scheme allocations within health boards

5. Gwerthuso cynlluniau unigol 2020-2022

Darparodd pob un o'r 12 o gynlluniau rywfaint o wybodaeth am nodau ac amcanion ac, ar gyfer rhai, ganlyniadau. Roedd faint o fanylion a ddarparwyd yn amrywio rhwng ffurflenni byrddau iechyd a nododd rhai ffurflenni fod y nod wedi'i gyflawni gan roi disgrifiad o'r gweithgaredd a fesurwyd ond ni wnaethant ddarparu data ar y gweithgaredd nac unrhyw ganlyniadau.

Nododd rhai cynlluniau eu bod eisoes wedi gwerthuso'r cynllun neu adrodd arno, nododd eraill eu bod yn bwriadu gwerthuso'r cynllun neu adrodd arno yn ddiweddarach yn y flwyddyn a nododd nifer bach nad oeddent yn bwriadu gwerthuso'r cynllun nac adrodd arno.

Ymhlith y cynlluniau a nododd eu bod wedi gwerthuso'r cynllun neu adrodd arno mae:

- BIPBC, *Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol* – cafodd amrywiaeth o adroddiadau eu cynnwys ar ffurflen y bwrdd iechyd.
- BIPHDd, *Cydymaith Meddygol* – poster 2 dudalen yn cynnwys 'Briff 7 munud' wedi'i gynnwys ar ffurflen y bwrdd iechyd.

Ymhlith y cynlluniau a nododd y bydd gwerthusiad neu adroddiad ar gael yn ddiweddarach yn y flwyddyn mae:

- BIPCaF, *Academi Gofal Sylfaenol* – a ddisgwylir yn Ch1 2022.
- BIPHDd, *Gwella ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol* – nid yw gwerthusiad llawn wedi'i gwblhau eto.

Ymhlith y cynlluniau a nododd nad oeddent yn bwriadu gwerthuso'r cynllun nac adrodd arno a/neu adrodd arno'n fewnol mae:

- BIPAB, *Academi Gofal Sylfaenol* – rhoddir gwybod am y cynnydd sydd wedi'i wneud drwy gyfarfodydd yr academi.
- BIPBC, *Academi Gofal Sylfaenol* – ni chofnododd ffurflen y bwrdd iechyd unrhyw ddata meintiol a gasglwyd nac adrodd ar unrhyw gynlluniau gwerthuso. Ychydig iawn o ffeithiau a ffigurau a ddarparwyd ar ffurflen y bwrdd iechyd. Cyfeiriwyd at [wefannau Gofal Sylfaenol a Chymunedol BIPBC](#) lle mae casgliadau o bosteri wedi'u lanlwytho gan ddarparu rhai mesuriadau.
- BIPCTM, *Ymarfer Hyfforddiant Uwch* – Ni chyflwynwyd unrhyw adroddiad ffurfiol oherwydd effaith COVID-19 ar y rhaglen.
- BIPCaF, *Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol* – dim byd wedi'i gofnodi.
- BAIP, *Rhag-gynllunio Gofal Estynedig* – rhannwyd y canfyddiadau â Phwyllgor Gweithredol BAIP.
- BAIP, *Rhag-gynllunio Gofal Estynedig* – rhannwyd y canfyddiadau â Phwyllgor Gweithredol BAIP a bwriedir cynnal gwerthusiad terfynol
- PIPBA, *Interniaeth Uwch-Ymarferwyr Nyrsio/Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol* – caiff gwerthusiad parhaus o ddosbarthiad oedran, ymarfer i recriwtio staff ychwanegol a newid WTE o fewn arferion meddygon teulu yn BIPBA, eu cwblhau fel rhan o archwiliadau o'r gweithlu ehangach.

- BIPBA, *Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol* – i'w rannu â Bwrdd yr Ymddiriedolaeth Gofal Sylfaenol yn ddiweddarach yn ystod 2022/23.

Mae'r ffaith nad oes system genedlaethol ar gyfer gwerthuso cynlluniau unigol yn drylwyr nac adrodd arnynt yn golygu ei bod y anodd dod i gasgliadau pendant ar sail ffurflenni'r byrddau iechyd. Ceisiwyd nodi gwersi allweddol a ddysgwyd, llwyddiannau a heriau yn yr adran ganlynol.

6. Gwersi allweddol a ddysgwyd o'r cynlluniau lleol

Gan fod y pandemig wedi tarfu ar rai o'r cynlluniau, ychydig iawn a ddysgwyd o raglen 2020-2022 ei hun.

Mae'r gwersi allweddol a ddysgwyd wedi'u cofnodi ar gyfer y cynlluniau canlynol:

- [Cynlluniau sy'n canolbwyntio ar y gweithlu ym maes gofal sylfaenol](#)
- [Cynlluniau i Wella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol](#)
- Rhag-gynllunio gofal i gleifion eiddil. Adroddwyd ar hyn yn y papur hwn o dan [Sbotolau ar...](#)

Gan mai dim ond dau gynllun, sef Academi Gofal Sylfaenol (BIPAB) ac Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC), a gyflwynodd unrhyw adroddiad gwerthuso neu ddata cynhwysfawr, mae'n anodd tynnu gwersi allweddol a dysgwyd o'r cynlluniau unigol. Roedd yr adroddiadau ar y cynlluniau hyn a'r gwerthusiadau ohonynt yn cwmpasu'r fenter gyfan (6 blynedd ar gyfer Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol yn BIPBC ac ers 2019 ar gyfer yr Academi Gofal Sylfaenol yn BIPAB) yn hytrach na dim ond rhaglen dwy flynedd 2020-2022. Ceisiwyd tynnu'r gwersi allweddol a ddysgwyd o Raglen Pennu Cyfeiriad 2020-2022 fel rhaglen 2 flynedd annibynnol isod.

6.1 Cynlluniau sy'n canolbwyntio ar y gweithlu ym maes gofal sylfaenol

Er gwaethaf y pandemig a chyfyngiadau'r cyllid 2 flynedd, cododd sawl thema o ffurflenni'r byrddau iechyd a oedd yn ymwneud â'r cynlluniau a oedd yn canolbwyntio ar y gweithlu. Nodir y rhain yn Nhabl 3.

Tabl 3 – Themâu allweddol o'r cynlluniau lleol

Thema 1 – Codi ymwybyddiaeth	
▪	Cododd y cynlluniau broffil gofal sylfaenol fel dewis gyrfa i sawl grŵp proffesiynol ac mae wedi helpu i gadw staff ar ôl iddynt gwblhau eu hyfforddiant. (BIPBA)
▪	Cododd y cynlluniau ymwybyddiaeth a diddordeb yn lleol hefyd ymhlith practisau cyffredinol a gweithwyr proffesiynol. (BIPBA, BIPAB). O ganlyniad, bu cynnydd yn

nifer y gweithwyr proffesiynol yn lleol sy'n fodlon cael eu hyfforddi i gyflawni rôl oruchwylio neu fentora. (BIPAB)

Thema 2 – Capasiti'r gweithlu

- Darparodd y Rhaglen Pennu Cyfeiriad gyllid i gynyddu capasiti'r gweithlu gofal sylfaenol drwy ariannu swyddi na fyddent wedi cael eu darparu fel arall:
 - 3 Chydymaith Meddygol (BAIP)
 - 12 o ymarferwyr nyrsio cyffredinol, 10 o uwch-ymarferwyr nyrsio, 8 fferylllydd a 10 o dechnegwyr fferylliaeth cyn cofrestru. (BIPAB)
 - 6 Chydymaith Meddygol (BIPBC) mae'n bosibl bod mwy yn BIPBC ond ni chawsant eu cofnodi.
 - 3 Chydymaith Meddygol (BIPHDd)
 - 18 o Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC)
 - 3 swydd (rolau heb eu nodi). (BIPCaF)
 - Ni chofnodwyd unrhyw ddata na gwerthusiadau ar gyfer BIPCTM na BIPBA ac, felly, mae'n bosibl bod y ffigurau yn fwy na'r hyn a nodir yn y papur hwn.
- Roedd y cyllid wedi'i gwneud yn bosibl i amser a lle gael eu neilltuo i hyfforddi goruchwylwyr a mentoriaid, gan gynyddu capasiti gweithwyr proffesiynol a allai oruchwylio a mentora'r hyfforddeion hyn. Pwysleisiwyd bod angen digon o oruchwylwyr a mentoriaid hyfforddedig er mwyn helpu i ddarparu'r hyfforddiant yn lleol. (BIPCTM)
- Gweler [Sbotolau](#) ar Academi Gofal Sylfaenol (BIPAB), Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC) a Chymdeithion Meddygol (BIPHDd a BAIP)

Thema 3 – Cadw

Dangosodd sawl cynllun gyfraddau cadw da, o leiaf yn y byrdymor:

- 6 Chydymaith Meddygol BAIP a sicrhodd swyddi parhaol gydag un practis yn penodi ail Gydymaith Meddygol.
- 6 Chydymaith Meddygol yn BIPBC.
- 3 rôl BIPCaF.
- Cafodd llawer gyfle i gael profiad o weithio ym maes gofal sylfaenol gan gymryd swyddi ar ôl cwblhau'r hyfforddiant. (BIPAB Ymarferydd Nyrsio Cyffredinol)

Thema 4 – Cymhwysedd

- Nododd sawl cynllun fod cynnydd yng nghymhwysedd y gweithlu o ganlyniad i ddatblygu sgiliau yn ganlyniad. (BIPAB Ymarferydd Nyrsio Cyffredinol)
- Roedd cyfuno'r cynllun lleol â'r diploma clinigol a'r cymhwyster mewn rhagnodi annibynnol wedi cynyddu cymhwysedd y gweithlu ymhellach. (BIPAB Academi Gofal Sylfaenol, Fferylliaeth)

Thema 5 – Gweithio mewn partneriaeth/cyberthnasau

Darparodd y cynllun lwyfan i fyrddau iechyd, clystyrau, practisau ac unigolion feithrin cydberthnasau gwaith newydd ag amrywiaeth o dimau a sefydliadau:

- Sefydliadau Addysg Uwch. Nododd llawer y byddent yn parhau i wneud hynny ar ôl i'r rhaglen ddod i ben. (BIPBA â Phrifysgol Abertawe, BIPCTM a Phrifysgol De Cymru a Phrifysgol Caerdydd, BIPAB â Phrifysgolion yn Abertawe, Caerdydd, Caerfaddon a Keele)

- AaGIC. (BIPHDd, BIPBA, BIPAB)
- Timau cymunedol megis nyrs glinigol arbenigol methiant y galon a thîm iechyd meddwl (BAIP) a Thimau Adnoddau Cymunedol. (BIPAB)
- Cydweithio rhwng contractwyr annibynnol (BIPBA) a chlystyrau (Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol BIPBC)
- Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, Cyngor Iwerddon ar gyfer Gofal Brys cyn mynd i'r Ysbyty, Gwasanaeth Ambiwlans Llundain (BIPBC)

Thema 6 - Trawsnewid

- Roedd y Rhaglen Pennu Cyfeiriad yn darparu ar gyfer profi gwahanol fodelau e.e. Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC), Cydymaith Meddygol (BIPHDd a BAIP).
- Nododd cynllun Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol BIPBC nad oedd 'un ateb i bawb' a bod angen mabwysiadu dull gweithredu hyblyg er mwyn trawsnewid y system ehangach.
- Nodwyd cyfleoedd pellach i wella sgiliau'r gweithlu gofal sylfaenol er mwyn gwella mynediad cleifion at feddyginiaethau a lleihau'r pwysau ar faes ymarfer cyffredinol ac maent yn cael eu trafod. Mae ymestyn rolau i ddod yn Rhagnodwyr Annibynnol yn enghraifft dda o hyn. (BIPAB Academi Gofal Sylfaenol – 4 fferylllydd a 4 Uwch-Ymarferydd Parafeddygol BIPBC)
- Crëwyd swyddi proffesiynol newydd e.e. B6 Fferylllydd Sylfaen (BIPCTM) a symudwyd swyddi eraill a ailfrandiwyd yn Gymdeithion o swydd-ddisgrifiad B6 i B7. (BAIP).
- Cafodd model camu ymlaen yn eich gyrfa i fferyllwyr ei lunio a'i fabwysiadu gan y bwrdd iechyd. (BIPAB)
- Cafodd gwasanaethau eu hailddylunio drwy gyflwyno wardiau o dan arweiniad nyrsys (BIPAB) ac roedd effaith ehangach hyfforddiant a llwybrau datblygu Cymdeithion Meddygol i'w gweld ar wardiau rhithwir, ym maes ymarfer meddygol cyffredinol, yng ngharchardai EM ac mewn Timau Iechyd Rhywiol Integredig a Thimau Clinigol Acíwt (BIPBA).
- Datblygwyd nifer o rolau mewn byrddau iechyd er mwyn cefnogi'r cynlluniau lleol. Mae adroddiadau'r byrddau iechyd yn awgrymu y bydd y rhan fwyaf o'r rhain yn parhau a/neu y bydd y cyfrifoldeb yn parhau i gael ei gynnwys mewn swydd-ddisgrifiadau ar ôl i raglen 2020-2022 ddod i ben. (BIPBC, BAIP)
 - Tîm yr Academi (BIPBC)
 - Rheolwyr Datblygu Cymdeithion Meddygol (BAIP a BIPHDd)
 - Arweinydd prosiect penodedig (BIPBA)
- Mewn partneriaeth â chlinigwyr, SAUau a AaGIC, mae Cwricwlwm pwrpasol i Feddygon Teulu-Cymdeithion Meddygol, Fframwaith Cenedlaethol i Gymdeithion Meddygol (BAIP a BIPHDd) a llwybrau i Gymdeithion Meddygol (BIPHDd) wedi'u datblygu.
- Mae Rhwydweithiau Cymorth gan Gymheiriaid wedi datblygu (Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol yn BIPCTM) ac mae hyn wedi'i atgyfnerthu mewn rhai meysydd drwy recriwtio staff o fewn yr un clwstwr (Cymdeithion Meddygol yn BAIP).

- Drwy sawl cynllun a brofodd gwahanol fodelau o 'Academi', mae'r rhaglen wedi darparu tystiolaeth o brawf o gysyniad ar gyfer Academiâu Gofal Sylfaenol. O ganlyniad, mae AaGIC wedi bwrw ymlaen â chynlluniau cenedlaethol ar gyfer Academiâu o'r fath.

6.2 Cynlluniau i Wella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol

Thema 1 – Ymgorffori Gwella Ansawdd

Derbyniwyd gwella ansawdd fel thema y mae angen ei datblygu ym maes gofal sylfaenol.

- Mae wedi'i gynnwys yn Rôl y Cyfarwyddwr Clinigol. (BIPCaF)
- Mae gwella ansawdd wedi'i gynnwys yn y Rhaglen Hyfforddi Meddygon Teulu. (BIPBA)
- Mae mesur/monitro wedi'i ymgorffori yn nhrefniadau llywodraethu byrddau iechyd ar gyfer 96 o brosiectau clwstwr. (BIPHDd)

Thema 2 – Gallu

- Cafodd staff byrddau iechyd hyfforddiant er mwyn iddynt allu cefnogi'r gwaith o wella ansawdd yn y dyfodol. (BIPHDd)
- Profwyd hyfforddiant rhithwir. (BIPBA)
- Defnyddiwyd modelau rhesymeg fel adnodd i wella ansawdd. (BIPHDd)
- Cafodd 115 o feddygon teulu dan hyfforddiant hyfforddiant gwella ansawdd rhithwir ffurfiol. (BIPBA)
- Cafodd staff sy'n gymdeithion meddygol mewn grwpiau proffesiynol eu huwchsgilio a'u mentora o ran sgiliau gwella ansawdd. (BIPBA)
- Model newydd o feithrin sgiliau gwella ansawdd sy'n canolbwyntio ar fentora a "dysgu drwy wneud". (BIPBA)

Thema 3 – Capasiti

- Roedd adnodd penodol a ariannwyd wedi helpu i uwchsgilio staff mewn perthynas ag egwyddorion a methodoleg gwella ansawdd wrth wneud Cymdeithion Meddygol yn fwy parod ar gyfer gwella ansawdd. (BIPBA)
- Cwblhawyd yr ymarfer recriwtio adnodd canol i gefnogi'r cynllun yn Ch2 2020. (BIPBA)
- Pwysleisiwyd pwysigrwydd cymorth i ddadansoddwyr data. (BIPBA)

Thema 4 – Cydweithio

- Tynnwyd sylw at y trefniadau gweithio gwell rhwng timau byrddau iechyd (Cydymaith Meddygol a'r Tîm Gwella, Cydymaith Meddygol a gwella ansawdd corfforaethol). (BIPCaF, BIPBA)
- Tystiolaeth o Fyrddau Iechyd yn cydweithio. (BIPHDd a BIPCaF)
- Datblygwyd rhwydweithiau gan helpu i sicrhau ymgysylltu parhaus ar gyfer hyfforddiant a phrosiectau yn y dyfodol. (BIPBA)
- Mae cydberthnasau cryf wedi'u meithrin â chydweithwyr yn AaGIC ac mae hyn wedi sicrhau bod eu hyfforddiant gwella ansawdd yn gyson â'r ddarpariaeth ehangach o ran gofal eilaidd. Fel rhan o'r cynllun, datblygwyd y Rhaglen Gwella Ansawdd Ranbarthol wedi'i gwella i feddygon teulu dan hyfforddiant.(BIPBA)

7. Sbotolau ar...

Academi Gofal Sylfaenol (BIPAB)

Sefydlwyd Academi Gofal Sylfaenol BIPAB (Academi Gofal Aneurin Bevan) ym mis Mawrth 2019 gan ddefnyddio cyllid Pennu Cyfeiriad er mwyn gwneud y gweithlu nyrsio a fferylliaeth ym maes gofal sylfaenol yn fwy sefydlog a chynaliadwy. Datblygwyd rhaglenni hyfforddi carlam yn unol â fframweithiau addysgol cydnabyddedig.

Roedd y cynllun wedi galluogi cyllido swyddi hyfforddi sydd bellach yn swyddi parhaol, gan lenwi swyddi a fu'n wag ers amser maith yn y maes hwn. Mae cymhwysedd y gweithlu hwn wedi'i fesur gyda thua 80% o'r gweithlu nyrsio yn symud o ddechreuwr neu nyrs ddibrofiad i nyrs gymwys. At hynny, mae cronfa o oruchwylwyr a mentoriaid lleol wedi'i chreu.

O ganlyniad i'r cynllun, mae 64 o rolau newydd wedi'u cofnodi ym mhob rhan o'r bwrdd iechyd ers mis Mawrth 2019 (29 o ymarferwyr nyrsio cyffredinol, 10 o uwch-ymarferwyr nyrsio, 14 o fferyllwyr a 10 o dechnegwyr fferylliaeth cyn cofrestru). Nododd y bwrdd iechyd fod y fenter hon wedi arwain at lwybrau pontio carlam llwyddiannus i faes gofal sylfaenol ar gyfer nyrsys cofrestredig, ymarferwyr nyrsio cyffredinol, uwch-ymarferwyr nyrsio a fferyllwyr.

Mae achos busnes wedi'i gyflwyno i'r bwrdd iechyd er mwyn parhau i ehangu Academi Gofal Aneurin Bevan. Petai'n cael ei chyflwyno ar raddfa fawr ledled Cymru byddai'n cael effaith sylweddol ar gapasiti'r gweithlu gofal sylfaenol.

Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC)

Mae BIPBC mewn partneriaeth ag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru wedi bod yn profi a datblygu menter Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol ers 2019.

Diben y cynllun oedd asesu pa mor ymarferol fyddai mabwysiadu dull cylchdro estynedig o ddarparu gofal gan ddefnyddio un o Uwch-Ymarferwyr Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru wedi'i leoli yn y sector gofal sylfaenol. Mae'r cylch tair rhan yn cynnwys gofal sylfaenol a'r unigolyn yn gwneud sifftiau yng nghanolfan gyswllt glinigol Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru ac yn ymateb ar ei ben ei hun.

Ers iddo gael ei sefydlu, mae 18 o Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol wedi'u cofrestru ar gyfer y cynllun. Naw Uwch-Ymarferydd Parafeddygol rhwng pum clwstwr ym mis Mehefin 2019 a 9 arall ym mis Medi 2020. Mae dau glwstwr ychwanegol hefyd wedi ymuno â'r cynllun.

Ers mis Mehefin 2019 mae mwy na 5,000 o ymgynghoriadau wedi'u cynnal gan Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol. Mae'r cynllun yn cofnodi data meintiol a data ansoddol cadarn. Dros y cyfnod o 10 mis rhwng mis Chwefror 2020 a mis Ionawr 2021:

- ymgynghoriadau misol yn amrywio o 154 i 343.

- yr anwylderau cyffredin a gofnodwyd oedd anhwylderau anadlol, poen a heintiau'r llwybr wrinol. At hynny, cofnodwyd niferoedd mawr ar gyfer dryswch, dermatoleg, iechyd meddwl, anhwylderau'r abdomen a chlefydau feirysol.
- Roedd angen meddyginiaeth ragnodedig ar tua 50% o'r cleifion.
- Cynhaliwyd 953 o archwiliadau meddygol.
- Cafodd 47% o'r cleifion eu dosbarthu'n rhai a oedd yn sâl ond yr oedd eu cyflwr yn gallu cael ei reoli gartref.
- Roedd 35 % yn iach ac yn ceisio tawelwch meddwl neu gyngor.
- Roedd 11.62% yn gleifion gwael a gafodd eu dosbarthu'n unigolion sâl neu gymhleth.
- Cofnodwyd wyth marwolaeth.

Mae BIPBC ac Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru bellach yn cynnal trafodaethau â phractisau lleol er mwyn sicrhau cyllid er mwyn parhau â'r model presennol. Mae Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru wedi ymrwymo i ariannu'r cylchdro tan fis Mai 2022 er mwyn sicrhau parhad tra bod trafodaethau yn cael eu cynnal.

Cydymaith Meddygol (BIPHDd a BAIP)

Tynnwyd sylw at werth rôl y Cydymaith Meddygol yng nghynlluniau Cymdeithion Meddygol BIPHDd a BAIP ac Academiâu BIPBC a BIPBA.

Sefydlwyd o leiaf 12 o swyddi i Gymdeithion Meddygol, y mae llawer ohonynt bellach yn swyddi parhaol o ganlyniad i'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad, tri yn BAIP, tri yn BIPHDd a chwech yn BIPBC a nifer anhysbys yn BIPBA (mae'n bosibl bod mwy o swyddi ond ni chofnodwyd y rhain). Yn debyg i raglenni hyfforddi eraill, mae cronfa fach o oruchwylywyr clinigol lleol wedi'i sefydlu.

O ganlyniad i'r cynlluniau Pennu Cyfeiriad, mae cymhwysedd y Cymdeithion Meddygol wedi cynyddu ac mae cwricwlwm lleol a'r llwybr ôl-gymhwyso cyntaf o'i fath yn y DU wedi'u datblygu gan lywio fframwaith cenedlaethol i Gymdeithion Meddygol ar gyfer y flwyddyn gyntaf ar ôl cymhwyso. (BIPHDd)

Rhag-gynllunio gofal i gleifion eiddil (BAIP)

Roedd y cynllun dwy flynedd hwn, sef '*Rhag-gynllunio gofal estynedig ar gyfer ardaloedd gwledig anhysbys*', yn un o'r ychydig rai a ddechreuodd ar amser. Wedi'i leoli mewn un practis, cymerodd cyfanswm o 198 o gleifion rhan yn y cynllun peilot. Y nod oedd darparu gwasanaeth teg i bob claf eiddil sy'n byw'n annibynnol mewn cymuned wledig. Darparodd gynllun rheoli ar gyfer y Tîm Amlddisgyblaeth gydag asesiadau ac adolygiadau rheolaidd o iechyd corfforol, iechyd meddwl a meddyginiaeth yn cael eu hymgorffori mewn gweithgarwch rhag-gynllunio gofal. Defnyddiodd y cynllun model y Tîm Adnoddau Cymunedol a Ward Rithwir.

Cafodd y mesurau a fwriadwyd ar gyfer y cynllun peilot eu sgiwio oherwydd y pandemig ac, er i gyfraddau derbyniadau i'r ysbyty ostwng ym mhob rhan o'r bwrdd iechyd yn ystod y cyfnod hwn, gostyngodd cyfraddau derbyniadau brys ar gyfer y practis o fod yn gyson uwch na chyfartaledd Powys i fod islaw'r cyfartaledd. Mae'r duedd hon wedi parhau. Amcangyfrifir bod £164k wedi'i arbed o ganlyniad i'r cynllun 2 flynedd.

Mae'r bwrdd iechyd wedi ymrwymo i barhau i gyllido'r cynllun gyda'r practis yn ystod 2022-2023 tra bydd y practis yn parhau i ddatblygu ei fodel eiddilwch ac ystyried ymgorffori rôl y Geriatregydd cymunedol.

8. Heriau a chyfleoedd i'r cynlluniau lleol

Heriau nad ydynt yn gysylltiedig â'r pandemig

Yn gyffredinol

- Yn gyffredinol, gellid atgyfnerthu'r trefniadau ar gyfer gwerthuso cynlluniau unigol. Byddai hyn yn darparu data mwy cadarn er mwyn i werthusiad cenedlaethol mwy ystyrlon allu cael ei gynnal. Mae'r Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol wedi gofyn am i ganlyniadau'r cynlluniau Pennu Cyfeiriad unigol a'r rhaglen yn gyffredinol fod yn dryloyw ac yn weladwy. Mae angen ystyried sut i helpu byrddau iechyd gyda sgiliau a gallu gwerthuso gan symud ymlaen gyda'n gilydd gyda system fwy cadarn yn genedlaethol ar gyfer gwerthuso cynlluniau yn y dyfodol neu adrodd arnynt.

Cynlluniau cysylltiedig â gwaith

- Cafodd Agenda ar gyfer Newid Swydd-ddisgrifiadau B6 ar gyfer Cymdeithion Meddygol ei thynnu'n ôl yn genedlaethol ac roedd yn rhaid i Gymdeithion Meddygol a oedd wedi cofrestru ar gyfer y cynllun gael eu symud i swyddi B7 yr Agenda ar gyfer Newid (heb eu cynllunio a heb adnoddau). (*BAIP*)
- Roedd argaeledd goruchwylwyr a mentoriaid hyfforddedig yn her i rai byrddau iechyd. (*BIPCTM*)
- Nid yw natur fyrdymor contractau oherwydd cyllid cyfyngedig yn ddeniadol i recriwtiaid newydd. (*BIPCaF*)
- Nododd un bwrdd iechyd nad oedd gan bob practis y brwdfrydedd na'r gallu i gefnogi'r nyrsys drwy'r hyfforddiant i Uwch-Ymarferwyr Nyrsio. O ganlyniad, cafodd 2 nyrs a oedd yn cael eu cyflogi fel nyrsys practis yn wreiddiol eu cyflogi gan y bwrdd iechyd er mwyn cwblhau'r hyfforddiant. Mae'n bosibl bod hyn wedi lleihau'r gweithlu ymarferwyr nyrsio cyffredinol ychydig ond gallai achosi problemau petai'n digwydd ar raddfa fawr. (*BIPCTM*)
- Roedd cynlluniau o'r fath yn ei chael hi'n anodd recriwtio am fod y cynllun wedi dechrau'n hwyr a'i fod wedi colli'r cyfnod recriwtio ar gyfer rhai ffeiriau swyddi. At hynny, i ddechrau collwyd hyfforddeion yn ystod y pandemig (Lleihaodd nifer yr hyfforddeion yn BIPHDd o 4 ar ddechrau'r cynllun i 1 yn 2022).
- Ymddengys fod cyllid prif ffrwd yn dal i fod yn broblem. Er i nifer o gynlluniau 2020-2022 nodi bod cyllid byrdymor wedi parhau y tu hwnt i 31 Mawrth 2022 (Academi Gofal Sylfaenol yn BIPBC, Cymdeithion Meddygol yn BIPHDd a BAIP a Rhag-gynllunio Gofal Estynedig yn

BAIP)), nid oes yr un ohonynt yn nodi buddsoddiad er mwyn iddynt allu ymestyn cynlluniau i bob rhan o'r bwrdd iechyd na chyllid prif ffrwd. Mae'r ffaith nad oes unrhyw gyllid wedi'i gadarnhau ar gyfer dyfodol tra'n aros am ganlyniad achos busnes a gyflwynwyd i'r bwrdd iechyd yn achosi pryder ynghylch ansefydlogrwydd y gweithlu. (*BIPAB*)

- Bydd y gwaith y mae AaGIC yn ei wneud i ddatblygu 'Academi/Academïau' cenedlaethol, nad ydynt wedi cael eu rhoi ar waith eto, yn tarfu ar y llif o weithwyr proffesiynol sy'n uwchsgilio i weithio ym maes gofal sylfaenol ac yn arwain at ddiffyg parhad o ran y llif hwnnw. Mae risg y caiff y momentwm sydd wedi codi'n lleol o ganlyniad i'r cynlluniau Pennu Cyfeiriad a'r gronfa o fentoriaid a goruchwylwyr ei golli os na chaiff yr Academïau cenedlaethol eu rhoi ar waith yn amserol.
- Gellid bod wedi sicrhau mwy o gysondeb o ran adnoddau/cymorth rheoli prosiectau ar gyfer y cynllun Pennu Cyfeiriad. (*BIPBA*)
- Roedd y galw am gymorth i ddadansoddi data yn fwy na'r disgwyl. (*BIPBA*)
- Roedd angen mwy o waith mentora a mewnbwn gan arbenigwyr ym maes gwella ansawdd ar gyfer prosiectau unigol (yn enwedig ar ddechrau'r cynllun). (*BIPBA*)

Cynlluniau gwella ansawdd

- Cyfeiriwyd at ddiffyg mynediad at ddata gofal sylfaenol defnyddiol a'r ffaith nad oedd data o'r fath ar gael fel rhwystr i wneud newidiadau mesuradwy seiliedig ar dystiolaeth ym maes gofal sylfaenol. (*BIPCaF*)
- Roedd y galw am gymorth i ddadansoddi data yn fwy na'r disgwyl ac ni ddarparwyd unrhyw adnoddau i ateb y galw hwnnw. (*BIPBA*)
- Nid oes digon o ddefnydd yn cael ei wneud o fodelau Rhesymeg nac unrhyw fethodoleg gwella ansawdd arall. (*BIPHDD*)

Effaith pandemig COVID-19 ar raglen 2020-2022

Cynlluniau cysylltiedig â gwaith

- Nid aeth pob un o'r 15 o gynlluniau y cytunwyd arnynt ar gyfer rhaglen 2020-2022 yn eu blaen o ganlyniad i'r pandemig. Ni ddechreuodd tri a dechreuodd chwech ar ôl y dyddiad dechrau disgwylidig. Cafodd hyn effaith ar yr hyn y gellid ei brofi a'i gyflawni yn y cyfnod byrrach a oedd ar gael i'r rhaglen.
- Ar gyfer y rhan fwyaf o gynlluniau a oedd yn ymwneud â'r gwaith, cafodd y rhan fwyaf o'r hyfforddiant ei atal dros dro. (*BIPCTM*) Ar gyfer eraill, roedd cyfnod estynedig o amser ar gael er mwyn cymeradwyo'r staff fel rhai cymwys ac nid oedd rhai aelodau o staff a recriwtiwyd wedi'u cymeradwyo'n llawn erbyn diwedd y rhaglen. (*BIPAB*)

Roedd tri phrif reswm dros hyn, sef:

- Ar y cyfan, newidiodd y mesurau diogelu iechyd ar oedd ar waith yn ystod y pandemig y model ar gyfer iechyd gofal sylfaenol gyda llai o ymgynghoriadau wyneb yn wyneb yn cael eu disodli gan weithio o bell. Am eu bod yn cymryd cryn amser i'r staff a recriwtiwyd gyflawni eu canlyniadau dysgu a dod yn gymwys o ran ymyriadau clinigol y gellid eu cyflawni wyneb yn wyneb yn unig. (*BIPAB*)
 - Cafodd nifer o aelodau o'r staff gofal iechyd a recriwtiwyd i'r cynllun eu hadleoli i'r Canolfannau Brechu Torfol, a darfodd ar eu hyfforddiant. Roedd hyn hefyd yn cynnwys arweinwyr prosiectau a effeithiodd ar y broses o roi'r prosiect ar waith. (*BIPAB, BIPBA*)
 - Ataliodd SAUau gyrsiau a modiwlau dros dro yn ystod y pandemig. (*BIPBA*)
 - Bu'n rhaid i gynlluniau fabwysiadu ffyrdd newydd o weithio yn ystod y pandemig a oedd yn golygu bod mwy o ymgynghoriadau dros y ffôn nag a fwriadwyd. (*BIPBC Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol*)
 - Roedd gwaith gwerthuso yn gymharol wael ac yn anghyflawn ym mhob cynllun ar gyfer rhaglen 2020-2022. Nododd rhai cynlluniau fod gwerthusiad wedi'i drefnu ond nad oedd ar gael ar adeg casglu'r wybodaeth i lywio'r adroddiad hwn gydag eraill yn nodi na chaiff unrhyw werthusiad ei gynnal. Nododd rhai y gallai'r gwaith gwerthuso fod wedi cael ei wneud yn well a bod hyn wedi cael ei lesteirio gan y pandemig. (*BIPBC Academi Gofal Sylfaenol*)
- Y gwerthusiad mwyaf trylwyr a ddarparwyd oedd ar gyfer y cynllun Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol (BIPBC) a oedd yn cynnwys yr hyn a ddysgwyd a'r canfyddiadau dros gyfnod o chwe blynedd. Penododd BIPBC arweinydd llawn amser ar gyfer gwerthuso er mwyn cefnogi'r cynllun. Gweler [Sbotolau ar...](#) adran 7.
- Ni nodwyd unrhyw ganlyniadau na buddiannau pendant i gleifion.

Cynlluniau gwella ansawdd

- Llesteiriwyd cynnydd y cynllun gan yr anallu i recriwtio staff i swyddi dros dro a chadw staff mewn swyddi o'r fath yn ystod y pandemig. (*BIPCaF*)
- Cafodd y gallu i ddarparu hyfforddiant wyneb yn wyneb er mwyn cynyddu gwybodaeth a meithrin sgiliau a gallu i wella ansawdd ei leihau'n sylweddol o ganlyniad i bandemig COVID-19. Er i un bwrdd iechyd roi model uwchsgilio newydd ar waith ar gyfer gwella ansawdd, gan gynnwys mentora a "dysgu drwy wneud" a hyfforddiant rhithwir (BIPBA), nid oedd hyn wedi digwydd yn achos pob un o'r tri chynllun. Ni ddarparwyd hyfforddiant i gontractwyr gofal sylfaenol fel y bwriadwyd. (*BIPHDd*)
- Rhoddodd y pandemig bwysau ychwanegol ar adnoddau presennol ym meysydd gofal sylfaenol a gofal eilaidd ac effeithiodd ar allu llawer i ymgysylltu'n llawn â'r gwasanaeth. (*BIPBA*)
- Roedd cyllid cyfyngedig ar gyfer y cynllun Pennu Cyfeiriad dwy flynedd yn golygu bod llai o amser i gyflawni canlyniadau, yn enwedig gan fod y cynllun wedi dechrau'n hwyr

oherwydd y pandemig. Byddai estyniad o chwe mis oherwydd y dechrau araf i'r cynllun a achoswyd gan bandemig COVID-19 wedi bod yn ddefnyddiol. (*BIPBA*)

Cyfleoedd

- Ar gyfer rhai cynlluniau a oedd yn ymwneud â'r gweithlu, rhoddodd y pandemig gyfle anfwriadol i'r staff a recriwtiwyd i'r cynllun brofi ffyrdd newydd o weithio drwy drefniadau gweithio o bell a brysennu dros y ffôn. (*BAIP*)
- Cafodd cynnig cychwynnol BIPAB ar gyfer Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol ac Uwch-Ymarferwyr Nyrsio ym maes Gofal Sylfaenol ei ymestyn i gynnwys amrywiaeth ehangach o weithwyr proffesiynol oherwydd y pwysau ar y gweithlu. Addaswyd y cynllun i gynnwys Fferyllwyr, Ffisiotherapyddion, Parafeddygon a Chymdeithion Meddygol.
- Treuliodd Cymdeithion Meddygol fwy o amser yn y sector gofal sylfaenol nag a fwriadwyd a oedd yn golygu bod modd datblygu meysydd clinigol penodol o ddiddordeb o fewn timau cymunedol gan fod lleoliadau mewn ysbytai wedi'u canslo e.e. eiddilwch a cholli cof. Roedd hefyd wedi'u galluogi i feithrin cydberthynas â'r tîm yn y practis. (*BAIP*)
- Cafodd cyllid ychwanegol ei nodi gan BIPBC er mwyn i chwe Chydymaith Meddygol allu ddilyn y rhaglen Interniaeth i Gymdeithion Meddygol.
- Datblygodd a darparodd BIPBA hyfforddiant rhithwir ar wella ansawdd a gyrhaeddodd lawer o bobl.

9. Materion allweddol i'w hystyried yn genedlaethol

Yn gyffredinol

- Mae angen mwy o gydweithio rhwng clystyrau drwy aseswyr wedi'u lleoli mewn clystyrau er mwyn darparu goruchwyliaeth a mentora i bractisau llai o faint. (*BIPBA*)
- Mae angen neilltuo amser ar gyfer cyfathrebu rhwng yr SAU a'r practisau a'r practisau Hwb a phractisau lloeren. (*BIPCTM*)
- Byddai datblygu amrywiaeth o hyfforddiant cenedlaethol ar sgiliau a phynciau craidd a allai fod yn gymwys i nifer o grwpiau proffesiynol a darparu cyllid ar ei gyfer fod yn fuddiol. (*BIPCaF, BIPAB ar gyfer Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol ar sytoleg ac iechyd teithio*)
- Byddai llwyfan dysgu digidol cenedlaethol ar gyfer rhannu arferion/adnoddau er mwyn datblygu'r gweithlu i'w groesawu. (*BIPAB*)
- Mae cyllid byrdymor ar gyfer swyddi am fod rhaglen Pennu Cyfeiriad ond yn cael ei chyllido am ddwy flynedd yn golygu bod staff sy'n cael eu recriwtio i'r cynllun yn chwilio am waith

arall cyn iddo ddod i ben. Mae hyn wedi arwain at golli staff sydd wedi effeithio ar barhad y cynllun a'r gallu i'w gyflawni. *(BIPBA)*

- Roedd gwaith gwerthuso yn wael neu nid oedd yn cael ei wneud o gwbl. Roedd y gwaith gwerthuso yn well ar gyfer cynlluniau lle roedd amser wedi'i neilltuo ar gyfer gwaith gwerthuso a/neu lle roedd staff yn cael eu cyflogi i arwain gwerthusiad. *(BIPBC)*

Ar gyfer Cymdeithion Meddygol

- Mae cael ei gyflogi yn y practis cyffredinol yn ennyn diddordeb y Cydymaith Meddygol o'r cychwyn ac yn dangos ymrwymiad y practis i barhau i'w gyflogi ar ôl y rhaglen. *(BAIP)*
- Pwysleisiwyd pwysigrwydd Cynllunio Swyddi. Roedd hyn yn rhoi amser i staff a recriwtiwyd ymsefydlu cyn gwneud newidiadau ac yn golygu bod modd amrywio profiadau gwaith er mwyn datblygu sgiliau a gwybodaeth a neilltuo amser ar gyfer cymorth a goruchwyliaeth glinigol. *(BAIP)*
- Roedd annog y practis cyffredinol i neilltuo amser ar gyfer DPP rheolaidd yn ddefnyddiol. *(BAIP)*

Ar gyfer Nyrsio

- Am fod set sgiliau nyrsys gofal eilaidd yn wahanol i un nyrsys gofal sylfaenol, byddai llwybrau hyfforddi strwythuredig er mwyn datblygu'r sgiliau angenrheidiol cyn ymgymryd â chymhwyster Uwch-Ymarferydd Nyrsio yn fuddiol. *(BIPCTM)*
- Dylid annog sefydlu rhwydweithiau lleol er mwyn annog cymorth gan gymheiriaid a hyfforddiant ym maes iechyd y cyhoedd. *(BIPBA)*. Datblygodd hyn mewn rhai cynlluniau. *(BIPCTM Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol)*
- Caiff llwybrau hyfforddi nyrsys dan hyfforddiant er mwyn i Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol gael eu cefnogi i fod yn uwch-reolwyr nyrsio lleol a chenedlaethol. *(BIPBA)*
- Caiff rhaglenni nyrsio cyn cofrestru eu hadolygu er mwyn ymdrin â mwy o ddysgu a chynnig mwy o gyfleoedd ar gyfer lleoliadau i Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol. *(BIPBA)*

Ar gyfer gwella ansawdd ym maes gofal sylfaenol

- Heblaw am ddata lefel practis a geir yn uniongyrchol o bob practis, mae mynediad at ddata gofal sylfaenol arferol a'u hargaeledd yn her wrth roi methodolegau gwella ansawdd ar waith. *(BIPCaF)*
- Mae angen ystyried amser ac argaeledd contractwyr gofal sylfaenol i gymryd rhan mewn gweithgarwch gwella ansawdd. *(BIPHDd)*
- Ystyrir gwella mynediad at hyfforddiant gwella ansawdd cenedlaethol ar gyfer contractwyr gofal sylfaenol. *(BIPHDd)*

- Caiff modelau darparu hyfforddiant eu hadolygu. Roedd cynnig cymysgedd o ryngweithiadau ar-lein ac wyneb yn wyneb yn dderbyniol, roedd yn gweithio'n dda a chyrrhaeddodd grŵp mawr mewn cyfnod byr. (BIPBA)

10. Y camau nesaf ar gyfer y cynlluniau

Pan ofynnwyd 'beth oedd yn yr arfaeth ar gyfer y cynllun ar ôl 31 Mawrth 2022?'

- Nododd **pedwar** cynllun y byddent yn **parhau gan ddefnyddio'r cyllid y cytunwyd arno**. (Academi Gofal Sylfaenol BIPBC, Cydymaith Meddygol BIPHDd, Cydymaith Meddygol BAIP a Rhag-gynllunio Gofal Estynedig)
- Nododd **pedwar** cynllun eu bod yn **bwriadu parhau** ar ryw ffurf neu'i gilydd ond nad oedd cyllid wedi'i sicrhau ar adeg cyflwyno'r adroddiad. (BIPAB Academi Gofal Sylfaenol, BIPBC Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol, BIPHDd Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol a BIPBA Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol)
- Nododd **pedwar** cynllun y bydd rhai elfennau o'r rhaglen yn parhau ond **nad oedd yn glir** o ffurflenni'r byrddau iechyd pa gynlluniau a oedd ar waith i gyllido gweithgareddau a awgrymwyd. (BIPCTM Academi Gofal Sylfaenol, BIPCaF Academi Gofal Sylfaenol, BIPCaF Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol a BIPBA Academi Gofal Sylfaenol)
- Ni ddechreuodd **tri** chynllun, nododd dau o'r rhain 'Dd/G' a nododd trydydd cynllun fod potensial i gynnal y cynllun arfaethedig fel cynllun peilot lleol.

Rhoddir manylion yn Nhabl 4.

Tabl 4 – Y camau nesaf i'r cynlluniau lleol

Bwrdd Iechyd	Cynllun	Y camau nesaf	Esboniad
BIPAB	Yr Academi	I'w gadarnhau	Cyflwynir yr achos busnes i'w gymeradwyo er mwyn i'r cynllun fynd yn ei flaen
BIPBC	Uwch-Ymarferwyr Parafeddygol	I'w gadarnhau	Mae Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru wedi ymrwymo i'w gyllido tan ddiwedd mis Mai 2022. Mae trafodaethau yn parhau er mwyn sicrhau cyllid rheolaidd
BIPBC	Academi Gofal Sylfaenol a Chymunedol	Parhad	Cymeradwywyd cyllid am ddwy flynedd
BIPCTM	Model Canolfan a Lloerennau Ymarfer Hyfforddiant Uwch	Aneglur	Nodwyd cynlluniau eglur ar gyfer cyllido'r rhaglen. Bydd y Bwrdd Iechyd yn parhau i gefnogi model a lleoliadau Ymarfer Hyfforddiant Uwch i nyrsys a fferyllwyr

BIPCaF	Academi Gofal Sylfaenol	Aneglur	Nodwyd cynlluniau eglur ar gyfer cyllido'r rhaglen. Cyfeiriwyd at yr Academi fel sefydliad ambarél ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol
BIPCaF	Ymgorffori Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol	Aneglur	Nodwyd cynlluniau eglur ar gyfer cyllido'r rhaglen. Cyfeiriwyd at y bwriad i gadw Rôl y Cyfarwyddwr Clinigol
BIPHDd	Rhaglen Cymrodoriaeth Ddeintyddol	Arall	Nodwyd Dd/G – ni ddechreuodd y cynllun
BIPHDd	Ymgorffori Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol	I'w gadarnhau	O ran datblygu prosiectau clwstwr Mae angen nodi adnoddau ar gyfer hyfforddiant yn y dyfodol
BIPHDd	Gwasanaeth Gyrwyr Danfon Cynhyrchion Fferyllol	Arall	Ni ddechreuodd y cynllun. Nododd y Bwrdd Iechyd fod ganddo botensial fel prosiect clwstwr ar raddfa fach.
BIPHDd	Academi Fferylliaeth	Arall	Nodwyd Dd/G – ni ddechreuodd y cynllun
BIPHDd	Cydymaith Meddygol	Parhad	Cyllid o gyllideb y Bwrdd Iechyd a gan glystyrau Gofal Sylfaenol
BAIP	Rhaglen Datblygu Cymdeithion Meddygol ym maes Gofal Sylfaenol	Parhad	Cyllid gan y Bwrdd Iechyd gan ddisgwyl y bydd practis yn cyfrannu at y cyflog a gyflwynir fesul gradd (hyd at 50% ar ôl 12 mis)
BAIP	Rhag-gynllunio gofal estynedig	Parhad	Cyllid ar gyfer y cynllun eiddilwch gyda'r un practis 22/23
BIPBA	Rhaglen Interniaeth i Uwch-Ymarferwyr Nyrsio ac Ymarferwyr Nyrsio Cyffredinol ym maes Gofal Sylfaenol a Chymunedol	Aneglur	Nodwyd cynlluniau eglur ar gyfer cyllido'r rhaglen. Alinio â rhaglen(ni) arfaethedig AaGIC ac alinio'n lleol â modiwlau drwy Brifysgol Abertawe a darparwyr allanol
BIPBA	Hwyluso Gwella Ansawdd ym maes Gofal Sylfaenol	I'w gadarnhau	Bydd nifer o weithgareddau yn parhau fel 'busnes fel arfer' yn y dyfodol ac yn cael eu cyflwyno mewn Meddygfeydd a Chlystyrau eraill (e.e. Rhagnodi Gwrthfotigau). Penderfynir ar gynlluniau pellach ar gyfer y dyfodol yn lleol ar ôl i'r gwerthusiad llawn gael ei gwblhau.

Dros y cyfnod hwn, mae trafodaethau wedi bod yn mynd rhagddynt gydag Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) sy'n sefydlu academiâu gweithlu o fewn rhaglen waith graidd AaGIC.

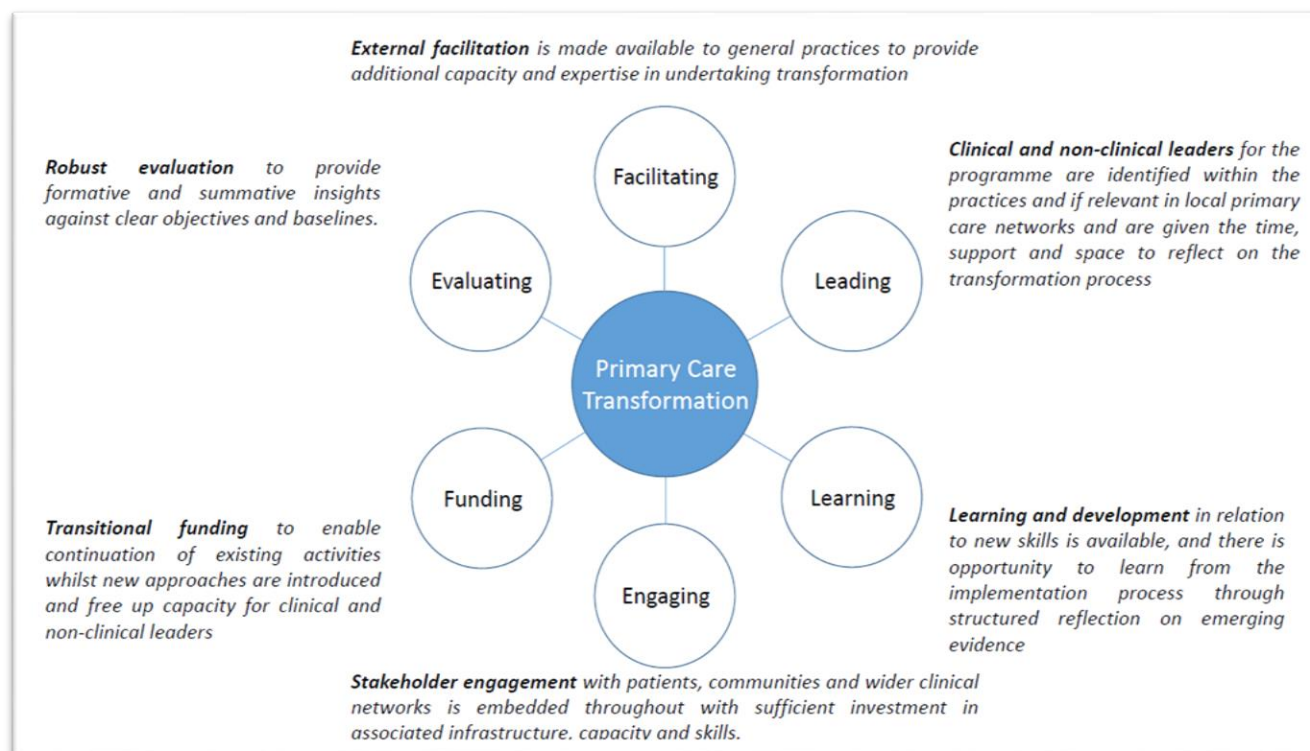

11. Dysgu cenedlaethol tymor hwy

Tynnwyd sylw at nifer o faterion sylfaenol sy'n galluogi newid trawsnewidiol ac yn cyfyngu arno sy'n codi o'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad genedlaethol yn [Arfarniad Beirniadol o'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad](#), a gyhoeddwyd yn 2018.

Nodwyd chwe elfen allweddol i'w cynnwys yng nghylchoedd cyllido Pennu Cyfeiriad yn y dyfodol ac, yn wir, mewn rhaglenni trawsnewid prif ffrwd yng Nghymru yn yr Arfarniad Beirniadol ac maent yn dal i fod yn gymwys heddiw er mwyn llywio'r defnydd o Gronfa'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol a gweithgarwch trawsnewid gofal sylfaenol yng Nghymru yn y dyfodol. Crynhoir y chwe elfen hyn yn Ffigur 1 isod.

Ffigur 1 – Elfennau allweddol ar gyfer rhoi rhaglenni trawsnewid ar waith: Yr hyn a ddysgwyd o'r Arfarniad Beirniadol o Raglen Pennu Cyfeiriad 2015/2018

Dengys adolygiad o ffurflenni'r byrddau iechyd ar gyfer y 12 o gynlluniau a aeth yn eu blaen yn ystod rhaglen 2020-2022 fod llawer o'r materion a nodwyd yn 2018 yn parhau i fodoli ac, yn benodol, eu bod yn berthnasol i raglen 2020-2022.

'Mae'r Rhaglen Pennu Cyfeiriad wedi bod yn brofiad gwerthfawr i'r rhai sy'n arwain y prosiectau unigol ac i'w Byrddau Iechyd. Mae wedi'i gwneud yn bosibl i ddatblygiadau arloesol yr oedd eu Byrddau Iechyd o'r farn y gallent fod yn berthnasol ac a oedd yn ymateb hefyd i'r blaenoriaethau cenedlaethol ar gyfer maes Gofal Sylfaenol, gael eu profi.

'Mae'r gwaith o roi modelau newydd ar waith yn gofyn i glinigwyr, rheolwyr ac arweinwyr ddatblygu modelau newydd am eu rolau a'u cydberthnasau. Y ffordd orau o wneud hyn yw drwy gyfleoedd strwythuredig i ystyried eu hymarfer.'

Mae tystiolaeth o gynlluniau 2020-2022 fod Rhaglen Pennu Cyfeiriad wedi cynnig cyfle i brofi datblygiadau arloesol a modelau newydd gyda chlinigwyr lleol a rheolwyr byrddau iechyd.

'Gall y pwysau a wynebier gan y rhan fwyaf o wasanaethau'r GIG gyfyngu ar y cyfle a'r egni i gyflawni newidiadau trawsnewidiol a gall prosiectau newydd ddihysbyddu gweithwyr proffesiynol craidd o wasanaethau presennol.'

A diystyru pandemig COVID-19, ymddengys nad oedd hyn yn wir yn achos y mwyaf o'r cynlluniau a oedd yn ymwneud â'r gweithlu. Ymddengys fod y cynlluniau eu hunain wedi creu cyfle ar gyfer rolau newydd ac wedi gwella a datblygu sgiliau gweithwyr proffesiynol presennol sy'n darparu gwasanaethau yn lleol.

'Byddai effeithiau'r rhaglen wedi bod yn fwy petai mwy o eglurder ynghylch y canlyniadau disgwylidig a fframwaith gwerthuso mwy datblygedig.'

'Nid yw capasiti gwerthuso wedi'i ddatblygu ddigon mewn gwasanaethau a Byrddau Iechyd.'

'Mae data yn hanfodol i gynnal y momentwm a helpu i fireinio'r broses weithredu.'

'Mewn blynyddoedd blaenorol, mae rhywfaint o ddysgu wedi'i rannu rhwng Byrddau Iechyd ynghylch potensial y datblygiadau arloesol a'r ffordd orau o'u rhoi ar waith yng Nghymru.'

Gydag ambell eithriad, mae gwerthusiadau lleol wedi bod yn wael neu nid ydynt wedi'u cynnal. Er y gellir priodoli hyn mewn rhyw ffordd i'r tarfu a achoswyd yn lleol gan y pandemig, ar gyfer cynlluniau a aeth yn eu blaen yn ystod y rhaglen byddai rhyw fath o werthusiad wedi bod yn ddefnyddiol i nodi a rhannu gwersi allweddol a ddysgwyd.

Mewn blynyddoedd blaenorol, mae Hwb Gofal Sylfaenol wedi chwarae rôl fwy blaenllaw wrth hwyluso'r rhannu a'r dysgu rhwng byrddau iechyd. Lleihaodd y penderfyniad i ailddyrannu holl adnoddau Hwb Gofal Sylfaenol i ymateb Iechyd Cyhoeddus Cymru unrhyw gymorth cenedlaethol ymhellach rhwng 2020 a 2022.

Mae angen ystyried pwysigrwydd hwyluso yn genedlaethol er mwyn annog rhannu a dysgu ar gyfer cynlluniau trawsnewid a ariennir yn y dyfodol. Mae hyn eisoes yn cael ei ddatblygu gan y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol drwy fodel **Grŵp Dysgu Gweithredol** ar gyfer yr elfen Datblygu Cystyrau Carlam o gronfa newydd y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol. Mae hyn yn dwyn ynghyd yr Arweinwyr Allweddol sy'n gyfrifol am gydgyssylltu'r gwaith o roi'r rhaglen Datblygu Cystyrau Carlam ar waith ym mhob un o'r Byrddau Iechyd dros y cyfnod o 12 mis rhwng mis Ebrill 2022 a mis Mawrth 2023. Yn yr un modd, mae Hwb

Gofal Sylfaenol yn cydgysylltu fforwm dysgu a rennir ar gyfer y cynlluniau Gordewdra a ariennir gan gronfa'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol.

O ran cynlluniau cenedlaethol yn gyffredinol, mae gwaith gwerthuso trylwyr a chyfleoedd i rannu gwersi a ddysgwyd wedi'u hymgorffori yn Rhaglen Atal Diabetes Cymru Gyfan a'r broses o roi rhaglen Model y Ganolfan Gofal Sylfaenol Brys ar waith o fewn y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol/6 Nod ar gyfer Gofal Brys ac Argyfwng.

Mae gwybodaeth am bob cynllun lleol a chyflwyniad y byrddau iechyd i lywio'r adroddiad hwn ar gael ar gais.

